

Преглед на Новия Завет

Общи данни

I. Дефиниция на "Нов Завет"

"Завет" означава *контракт /договор/, съглашение*.

1. Когато Исус яде последната Пасха с учениците Си, Той я свързва със Своята смърт, чрез която установяваше *нов завет* между Бог и хората, Лука 22:20.
2. *Новият Завет* е ратифициран с кръвта на Христос. Човек влиза в този завет когато се новороди.
3. Този *завет* на изкупление е общата и свързваща тема на всички книги на Новия Завет.
4. Този *завет* беше обещан от Бога 600 години по-рано чрез пророците Еремия и Езекиил.
 - ❖ Еремия обещава новия завет да бъде по-милостив от стария, който Бог сключи с Мойсей.
 - ❖ Новият завет ще постави Божия закон в сърцата на Неговите люде:
 - × Осигурява по-голяма близост с Бога;
 - × По-голямо знание за Него – Ер. 31:31-34;
 - × Окончателно прощение на греховете ни.
 - ❖ Ез. 36:24-27 казва, че Бог според милостта Си ще събере отново Израел, ще очисти народа Си и ще даде на хората Си ново сърце и дух вътре в тях /Святия Дух/, Който ще ги направи способни да се покоряват на Бога.

II. Исторически предпоставки

1. Разнообразие от различни култури
 - ❖ Гръцката Империя;
 - ❖ Доминиращата Римска Империя;
 - ❖ Разпръснатите Еврейски племена;
 - ❖ Различни други племена и групи, населяващи този район.
 - × Наличието на всички тези различни групи от хора, с различно културно наследство, са били предизвикателство за проповядване на Евангелието на Исус Христос.

III. Автори на Новия Завет

Девет автора – всички, с изключение на Лука, са евреи.

1. Матей
 - ❖ Бирник, събирал данъци за Римската Империя;
 - ❖ Един от 12-те апостоли;
 - ❖ Призован от Исус 7-ми или 8-ми.
2. Марко
 - ❖ Пълното му име е Йоан Марко;
 - ❖ Професията му е неизвестна;
 - ❖ Църквата в Ерусалим се е събирала в дома на Йоан Марко, Деян. 12:12;
 - ❖ По-късно се включва в служението на Петър и Павел, Деян. 13:5, Филемон 24, I Петрово 5:13.

3. Лука

- ❖ Единственият грък между авторите; имал е привилегията да напише най-голяма част от Новия Завет (28%), повече дори от Павел, който е написал 25% от Новия Завет;
- ❖ Не е познавал Исус;
- ❖ Лекар;
- ❖ Не е бил от апостолите, но е бил близък съработник на Павел при по-късните му мисионерски пътувания.

4. Йоан

- ❖ Рибар;
- ❖ Един от 12-те апостоли;
- ❖ Наричан още "Възлюбеният Йоан";
- ❖ Един от най-близките приятели на Исус.

5. Петър

- ❖ Рибар;
- ❖ Един от 12-те апостоли, Мат. 10:1-4;
- ❖ Използвал е секретар за написване на някои от книгите си.

6. Павел

- ❖ Религиозен фарисей;
- ❖ Правел е шатри;
- ❖ Станал апостол след директно откровение от Исус Христос за Неговото възкресение, Гал. 1:1,11,12;
- ❖ Написал е 13 книги, 25% от Новия Завет;
- ❖ Използвал е секретар за написване на някои от книгите си.
- ❖ Не е познавал Исус по време на служението Му на земята.

7. Яков

- ❖ Наполовина брат на Исус, Марко 6:3, Гал. 1:19;
- ❖ Павел нарича Яков апостол и споменава, че е виждал възкръсналия Господ, I Кор. 15:7, Гал. 1:19;
- ❖ Не е известно с какво се е занимавал, вероятно дърводелец като баща си.

8. Юда

- ❖ Брат на Яков и наполовина брат на Исус, Марко 6:3;
- ❖ Не е известно с какво се е занимавал, вероятно дърводелец като баща си.

9. Авторът на книгата Евреи

- ❖ Неизвестен
 - × Някои смятат, че това е Павел.

IV. Брой книги – 27

V. Време на написване – всички книги на Новия Завет са написани за период от 50 години между 45 и 95 г.сл.Хр.

- 22 книги били написани за период от 25 години между 45 и 70 г.сл.Хр. За сравнение – 39-те книги на Стария Завет са написани за повече от 1 000 години, 1 500 – 400 г.пр. Хр.
- Между 70 и 85 година няма написани книги от Новия Завет
 - ❖ Християните са били гонени от римляните;
 - ❖ Много от апостолите и водачите са били убити;
 - ❖ Целта им е била просто да оцелеят.

3. Между 85 и 95 г.сл. Хр. Последният жив апостол, Йоан, написва последните 5 книги на Новия Завет.

VI. Език – Новият Завет е бил написан на "Койне" – прост гръцки език, говорен от обикновените хора. Гръцкият език бил точен, прецизен и гъвкав.

VII. Разделение на Новозаветните книги

- А. Биографични
- Б. Исторически
- В. Павлови послания
- Г. Общи послания
- Д. Пророческа книга

VIII. Боговдъхновеност

II Тим. 3:16: "Всичкото Писание е боговдъхновено и полезно за поука, за изобличение, за поправление, за наставление в правдата."

II Петр. 1:21: "Защото никога не е идвало пророчество от човешка воля, но светите човеци са говорили от Бога; движими от Святия Дух."

А. Гръцката дума е "теопнестос" – дадено по вдъхновение, вдъхнато от Бога.

Б. Вдъхновението на авторите, апостолският и Божествен авторитет гарантират мястото на тези книги в канона на Писанието, след като са били отделени от другите писания по времето на Ранната църква.

В. Други книги, които са написани по това време, но не са включени в Библията.

- 1. Включени са в Католическата и Православната Библия.

Г. Книгите на Новия Завет са били преписвани и разпространявани из Римската Империя и е възможно да са били издигани като стандарт в църквите.

Евангелията

А. Евангелие = Блага вест

Б. Едно Евангелие, записано по четири различни начина.

В. Защо е записано четири пъти?

По време на написването на Новия Завет е имало четири основни културни групи, които са представлявали болшинството от населението на Палестина. Тези групи са следните:

- 1. Юдеи – уповавали са се на Стария Завет и на Закона;
- 2. Римляните – уповавали на силата и мощта на римските легиони;
- 3. Гърците – уповавали на интелекта, на богатството на езика си и на изкуствата;
- 4. Християните – уповавали на посланието на Евангелието, което можело да преодолее всички културни различия.

I. Евангелие от Матей – написано, за да убеди юдеите, че Исус Христос от Назарет е Месията. Матей представя Исус като Цар, Който има Царство. Евангелието му съдържа повече от 60 цитата от Стария Завет, включително пророчествата и изпълнението им в живота на Христос. Родословието Му се проследява до заветното обещание с патриарха Авраам. Еврейският израз за Христос е "Помазаникът и Неговото помазание".

II. Евангелие от Марко – написано до римляните, представя Исус като слуга, обяснява еврейските и арамейските имена и обичаи. Исус е представен като Един, Който работи и върши чудеса. Марко изброява 19 чудеса, които е извършил Исус. Няма родословие на Христос, защото това е било нещо, което не е интересувало римляните. Исус е представен като неуморим слуга на Бога и хората. Господ (Този, Който дава хляб) е езически термин.

III. Евангелие от Лука – първоначално написано до гърците; “Исус като Съвършения Човек”; Лука представя Исус като идеален човек, като Човешки Син и Божии Син, приятел на грешниците и на отхвърлените. Проследява родословието Му до Адам. Лука е най-талантливият от всички Новозаветни автори. Чрез думите си той рисува картини на много от историите и примерите, които дава Исус. Лука е бил не само лекар, но и човек на изкуството.

IV. Евангелие от Йоан – написано до всички християни; “Исус като Бог и Човек”; представя Исус като Вечното Слово. Основната цел на това евангелие се намира в Йоан 20:31 – да се изгради вярата на читателя.

Г. Синоптични Евангелия

1. Гръцките думи “сън” = със, заедно със; и “опаномай” = да видя.
2. Представят нагледен/възможен достъп до живота на Христос.
3. Практически цялото Евангелие от Марко може да се открие и в другите Евангелия.
4. Всяко Евангелие е било написано по различно време, до различна група от хора и с различна цел.

Евангелие от Матей

“Исус като Цар”

I. **Автор:** Матей (наричан още Левий), който е бил бирник.

А. Неговата работа е била да събира таксите, с които са се облагали товарите, пренасяни през областта с център Капернаум.

Б. Позицията му го е отчуждавала от мнозинството юдеи – те са смятали бирниците за предатели и са се отнасяли към тях като към отхвърлени грешници.

В. Исус призова Матей за Свой последовател и той веднага Го последва.

Г. Матей, както и всички останали автори на Евангелията, не споменава себе си като автор на тази книга.

Д. Той използва парични термини (на три места се говори за пари, като тези случаи не се споменават никъде другаде), което е отражение на светското му минало.

Е. Бил е син на Алфей и брат на Яков; бил е от град Капернаум.

Ж. Според преданията, Матей е бил мъченически убит в Етиопия.

II. **До кого е адресирано:** предимно към Юдеите

III. **Ключови думи:** “изпълнено”; “Царство” (50 пъти); “Небесното Царство” (30 пъти); “Цар”

IV. **Явна цел:** Да покаже, че Исус Христос от Назарет е Царствения Месия от юдейските пророчества.

V. Отличителни белези:

A. Глава 1:1-17 – пълно родословие на Исус.

Б. Случки и разговори, намиращи се само в това Евангелие:

1. Глава 2:
 - Пристигането на мъдреците, 2:1;
 - Пътуването до Египет, 2:13,14;
 - Убийството на мъжките младенци, 2:16;
 - Връщането в Назарет, 2:19-23.
2. Глава 3: Идването на фарисеите и садукееите при Йоан Кръстител, 3:7.
3. Глави 5-7: Проповедта на планината (цялостна).
4. 11:28: "Елате при мен всички, които се трудите и сте обременени..."
5. 14:28-31: Петър ходи по водата.
6. Глава 23: Седем пъти "Горко вам..." – обстойно смърряне на фарисеите.
7. 26:15: Трийсетте сребърника, взети от Юда.
8. Глава 27:
 - Връщане на трийсетте сребърни монети, 27:3-10;
 - Сънят на Пилатовата съпруга, 27:19;
 - Възкръсването на светиите, 27:52;
 - Стражите на гроба, 27:64-66;
9. Глава 28:
 - Подкупването на войниците, 28:12,13;
 - Земересението, 28:2;
 - Великата заповед, 28:19,20.

В. Чудеса, описани само в Евангелие от Матей

1. Изцелението на двамата слепи, 9:28-30.
2. Парите за данъка, 17:24-27.

Г. Притчи, описани само в Евангелие от Матей:

1. Глава 13: за плевелите, ст. 24-30; скритото съкровище, ст. 44; бисера, ст. 45; мрежата, ст.47.
2. Глава 18: Немилостивият слуга, ст.23.
3. Глава 20: Работниците на лозето, ст.1-16.
4. Глава 21: Двамата сина, ст. 28-32.
5. Глава 22: Сватбата на сина на царя, ст. 1-14.
6. Глава 25:
 - Десетте девици, ст. 1-13;
 - Талантите, ст. 14-30;
 - Овците и козите, ст. 31-46.

VI. Място на написване: Антиохия

VII.Време на написване: 58-70 г. сл. Хр.

VIII.Общо записани чудеса: 21

9:27-31
9:32-33
17:24-27

IX. Общо записани притчи: 15

13:24-30, 36-43

13:44
13:45-46
13:47
18:23-35
20:1-16
21:28-32
22:1-13
25:1-13
25:14-30

Х. Животът на Исус

Роден –	4 г. пр. Хр.
Кръщение -	8 г. сл. Хр.
Начало на служението Му -	27 г. сл. Хр.
Разпънат -	30 г. сл. Хр.

Евангелие от Марко

"Исус като Слуга"

I. Автор

А. Марко – известен още като Йоан Марко, Деян. 16:25.

1. Братовчед на Варнава, Кол. 4:10.
2. Пътувал заедно с Павел и Варнава по време на първото им мисионерско пътуване, Деян. 12:25, 13:5.
3. Временно отстранен от Павел, Деян. 13:13, 15:37-39.
4. По-късно приятелството между тях било възстановено, II Тим. 4:11.
5. Древните автори сочат Марко като сътрудник на Петър, дори евангелието от мнозина е било наричано Евангелие от Петър.
6. Всеобщо е мнението, че Петър е оказал голямо влияние върху Марко и че той е бил източник на голяма част от информацията, записана в това евангелие, неговият образ се среща на всяка страница.
7. Майката на Марко се е казвала Мария, била е богата вдовица, притежавала е земи и роби.
8. Предполага се, че Марко е повярвал чрез Петър, който го нарича свой син във вярата, I Петр. 5:13.
9. Бил е с около 10 години по-млад от апостолите.

II. До кого е написано

А. До римляните

1. Обяснява юдейските и арамейските обичаи.
2. Не проследява родословието на Исус – то не интересувало римляните.
3. Римляните били заинтересувани от силата. Ето защо, Марко прескача раждането и детството на Исус и пише направо за чудесата Му.
4. Исус е показан като човек на действието.

III. Време на написване

А. Приблизително през 55 г. сл. Хр.

1. Евангелието от Марко е първото написано евангелие.

IV. Основна тема

А. Христос – неуморимият слуга на Бога и човечите.

1. Поставя ударение върху фактите и действията.
2. Най-краткото, но и най-подробното Евангелие.
3. Разказва истории за служението на Христос, преди всичко за чудесата Му.
4. 1/3 от книгата е посветена на последната седмица на Христос на земята, завършила със смъртта и възкресението Му.

V. Ключови думи

А. "Веднага"

1. Повторена е 42 пъти в цялата книга.

VI. Цел на написването

А. Евангелизиране и назидание.

1. Да убеди римлянина/читателя в божествеността и мисията на Исус.
2. Изучаване на живота на Христос.
 - ❖ Поученията и изцеленията на Исус запълват първата половина от книгата.
 - ❖ Във втората половина на книгата са описани събитията около Разпятието.

VII. Отличителни белези

А. Най-краткото от всички Евангелия.

1. Неговият стил е жив и обрисуваш картини.
2. Голяма част от съдържанието може да се намери в евангелията на Матей и Лука, но това на Марко съдържа много подробности, които в другите не намираме.
3. Поставя ударение върху силата на Христос, но и споделя човешките Му чувства, разочарованието Му - 3:5; тревогата - 4:38; учудването - 6:6; въздишките Му - 7:34, 8:12; отношение - 10:21.
4. Записани са 19 чудеса, демонстриращи свръхестествената сила на Бога:
 - ❖ 8 от тях доказват силата Му над болестта – 1:30,31, 41; 2:3-12; 3:1-5; 5:25; 7:32; 8:23; 10:46.
 - ❖ 5 – сила над природата – 4:39; 6:41, 49; 8:8-9; 11:13-14.
 - ❖ 4 – авторитетът Му над демони – 1:25; 5:1-13; 7:25-30; 9:26.
 - ❖ 2 – победа над смъртта – 5:42; 16:9.

VIII. Основни насоки

А. Въведение и предварителни събития.

1. Въведение към публичното служение на Христос, 1:1-13.
2. Марко бързо пристъпва към основните неща.
 - ❖ Започва с твърдението, че Исус е Божият Син, ст.1.
3. Говори за 5 стъпки, предшествващи делата на Исус:
 - ❖ Пророчество за Идването Му, ст.2-8;
 - ❖ Водното Му кръщение, ст.9;
 - ❖ Слизането на Святия Дух, ст.10;
 - ❖ Божествено свидетелство, че Той е Сина, ст.11;
 - ❖ Конфликтът с основния Му враг, ст. 12,13.

Б. Ранното Му служение в Галилея, 1:14-7:23.

1. Изцяло прескача ранното служение в Юдея, Йоан 2:13-4:2.

В. Пътуването до Тир и Сидон, 7:24-30.

Г. Поучението и делата на Христос в Северна Галилея, 7:31-9:50.

Д. Събитията през Страстната седмица, 11:1-16:8.

IX. Разделение:

I. Въведение	1:2-13
II. Демонстрация на авторитета на Исус	1:14-5:43
III. Конфликтите на Исус	6:1-8:26
IV. Исус наставлява учениците Си	8:27-10:52
V. Пътят на Исус до Кръста	11-13 гл.
VI. Смъртта и Възкресението Му	14-16 гл.

Евангелие от Лука

“Исус като Съвършен Човек”

1. Автор

А. Лука

1. Лекар по професия – Кол. 4:14.
2. Той е и автор на Деяния на апостолите.
3. Близък приятел и партньор при пътуването на Павел.
4. Изследователите вярват, че Павел е повлиял върху писанията на Лука.
5. Езичник по рождение.
6. Добре образован в Гръцката култура.
7. Най-надареният автор на Новия Завет.
8. Вероятно той е единствения езичник от всички автори на Новия Завет.
9. Не е бил очевидец на живота на Исус.

2. Време на написване

А. Между 59 и 63 г. сл. Хр.

3. До кого е адресирано

А. Теофил

1. Доказателства, показващи, че Евангелието е написано до езичниците /гръците/:
 - Лука описва всички еврейски обичаи;
 - Заменя еврейските имена с гръцки;
 - Проследява родословието на Исус до Адам.

4. Цел

А. Да даде свързан и последователен разказ за живота на Исус, такъв, какъвто е видян от очевидци.

1. Той е написал най-пълното и последователно описание на живота на Исус.

2. Лука е искал да покаже, че Исус е обичал най-различни видове хора.
 - Пример: бедните и обременените
 3. Поставя ударение върху човечността на Исус.
- Б. Да представи Христос като част от човечеството, Който живя съвършен живот чрез силата на Святия Дух - 2:11.
- В. Темата е радост.
1. Идването на Исус донесе радост, надежда и спасение на грешния свят.
- Г. Заветът на милостта.

5. Ключови фрази и думи

- А. "Човешки Син"
- Б. Повтарящи се думи: "всички" – 146 пъти, "жена" - 43 пъти, "Божие Царство" – 30 пъти

6. Отличителни белези

- А. Това е Евангелието на универсалната Божия благодат – 2:32, 3:6, 24:47.
- Б. Това е Евангелието на "Човешкия Син"
1. Поставя се ударение на състрадателното отношение на Исус към бедните, нисшите и отхвърлените.
 - Пример: Бедните ученици – 6:20, грешната жена – 7:37, Мария Магдалена 8:2, Самарянката – 10:33, бирниците и грешниците – 15:1, просяка – 16:20,21, прокажените – 17:12, умиращия крадец – 23:43 и др.
- В. Това е молитвено послание.
1. Поставя специално ударение върху молитва
 - Съдържа три притчи, в които се говори за молитва, и които не се намират в другите Евангелия: приятеля – 11:5-8; несправедливия съдия – 18:1-8; фарисея и бирника – 18:9-14.
 - Съдържа молитвите на Христос: при кръщението Му – 3:21, в пустинята – 5:16, преди да призове учениците – 6:12, при преображението Му – 9:29, преди Господната молитва – 11:1, за Петър – 22:32, в Гетсиманската градина – 22:44, на кръста – 23:46 и др.
- Г. Първите глави са радостни.
1. На базата на това Евангелие са написани много известни песни.
 - Аве Мария – съдържа думите на ангела към Мария.
- Д. Почита майчинството.
1. Преобладава явяването на жените
 - Мария, Елисавета, Мария и Марта, Ерусалимските дъщери, няколко вдовици и др.
- Е. Биографията на Христос е по-пълна от тази във всички други Евангелия.
- Ж. Записани са 20 чудеса и 23 притчи.

7. Разделение на Евангелието от Лука

I. Въведение	1:1 – 4:13
II. Служението на Исус	4:14 – 9:50
III. Пътуването Му до Ерусалим	9:51 – 19:28
IV. Последните Му дни	19:51 – 23:55
V. Възкресението и възнесението Му	24:1 - 51

Евангелие от Йоан

“Исус като Бог и Човек”

1. Автор

А. Йоан

- ♦ Възлюбеният ученик – част от най-близкото обкръжение на Исус.
- ♦ Син на Заведей.
- ♦ По характер той е бил:
 - Пълен с енергия – Марко 3:17, нетърпелив – Мат. 9:38, отмъстителен – Лука 9:54, амбициозен – Марко 10:35-37.
- ♦ Научил е урока за любовта в училището на Исус – Йоан 13:23, I Йоан 2:9.
- ♦ Поверена му е била грижата за майката на Исус – Йоан 19:26.
- ♦ 25 пъти в Евангелието си говори за християнската любов.
- ♦ Единственият ученик, който умря от естествена смърт.
- ♦ Работил е сред църквите в Мала Азия, предимно в Ефес.
- ♦ По професия – рибар.
- ♦ Първоначално наричан “син на гърма”, преди да се преобрази в апостола на любовта.
- ♦ Написал е: Евангелие от Йоан; I, II, III Йоан и Откровение.
- ♦ Последовател на Йоан Кръстител, докато разбра, че Исус е Месията.
- ♦ Името му означава “Бог е милостив”.

2. Време на написване и до кого е адресирано

А. Приблизително 85-95 г. сл. Хр.

Б. Написано до всички християни.

3. Цел

А. Основната цел е евангелизиране

- ♦ Да убеди читателя, че Исус е и Бог, и човек.
- ♦ Да информира читателя за необходимостта да “вярва”, 20:31.
- ♦ Да вдъхне вяра в Исус като Божи Син.

Б. Всяка отделна глава илюстрира част от характера на Христос:

1 – Божият Син	2 – Човешкият Син, Христос и човечеството
3 – Божественият Учител	4 – Печелещият души
5 – Великият лекар	6 – Хлябът на живота
7 – Водата на живота	8 – Защитник на слабите
9 – Светлината на света	10 – Добрият пастир
11 – Принцът на живота	12 – Цар
13 – Слуга	14 – Съветник
15 – Истинската лоза	16 – Този, Който дава Святия Дух
17 – Великият ходатай	18 – Пример за страдание
19 – Издигнатият Спасител	20 – Този, Който победи смъртта
21 – Възстановител на каещия се	

4. Отличителни белези

А. Считана за най-дълбоката и най-духовна книга в Библията.

Б. Христос дава по-пълно откровение за Себе Си и за Бога отколкото в другите Евангелия.

1. Неговата личност и атрибути (седем пъти “Аз съм”)

2. Неговата божественост – 1:1; 10:30-38; 12:45; 14:7-9; 16:15
 3. Работата на Святия Дух (понеже всички стихове, изброени по-долу съдържат цифрите 6, 7 и 8, те са наречени "6,7 и 8 на Святия Дух")
 - ◆ Пребъдващият гост – 14:16
 - ◆ Учителят – 14:26
 - ◆ Този, Който свидетелства – 15:26
 - ◆ Този, Който поправя – 16:17, 18
 - ◆ Водач, Гласът на Бог, Пророкът – 16:13
 - ◆ Този, Който прославя Исус – 16:14
 - ◆ Този, Който представя Исус – 16:15
 4. Неговото Божествено поръчение
 - ◆ В пета глава пет пъти изявява, че е пратен от Бога.
 5. Бащинството на Бог – над 100 пъти Исус говори за Бог като за "Баща"
 - ◆ Духовен баща – 4:23
 - ◆ Баща, който дава живот – 5:21
 - ◆ Посланието е на Баща Ми – 7:16
 - ◆ Отец е по-велик от всички – 10:29
 - ◆ Делата са на Баща Ми – 14:10
 - ◆ Бог е пребъдващ Баща – 14:23
 - ◆ Вечният Баща – 17:5
 - ◆ Святият Баща – 17:11
 - ◆ Праведният Баща – 17:25
- В. Повече от половината от книгата е отделена за събитията и изказванията на Исус в Неговите последни дни.
- Г. Йоан записва осем чудеса на Христос, за да докаже Неговата Божественост (различни от възкресението)
- Д. Две мисли, които протичат през цялата книга са "Вяра" и "Вечен живот"

5. Разделение на евангелието от Йоан

I.	Въведение – Вечното Слово стана плът	1:1 – 1:18
II.	Откриване на Божествеността Му пред света	1:19 – 12:50
III.	Инструкции, откровение, дадено на последователите	13 – 17
IV.	Неговото смирение и триумф над смъртта	18 – 20
V.	Заклучение	21:1-3

Деяния на апостолите

"Деянията на Святия Дух"

I. Предистория

А. Това е единствената незавършена книга в Библията.

1. Святият Дух не е спрял да работи.
2. Това е една велика мисионерска книга.

Б. Дава ни историята на разпространението на християнството.

1. Описва 30-годишен период, започващ веднага след смъртта и възкресението на Исус.

- а) От възкресението на Христос (около 30-33 г. сл. Хр.) до затворничеството на Павел (ок. 63 г. сл. Хр.)
- 2. Действието започва от Ерусалим и завършва в Рим.
- В.** Разказва историята на растежа и изграждането на християнската Църква.
 - 1. В началото от всеки вярващ се е изисквало да бъде обрязан и кръстен.
 - 2. В края на разказа вече е разчупена всяка бариера между юдеи и езичници.
- Г.** Осигурява връзка между евангелията и посланията.

II. Автор и време на написване

- А.** Лука, възлюбеният лекар.
- Б.** Приблизително ок. 63 г. сл. Хр.

III. Основна тема и послание

- А.** Историята и изграждането на ранната църква.
 - 1. От Възнесението на Христос до затварянето на Павел в Рим.
- Б.** Формалното начало на ерата на Святия Дух.
- В.** Лука изгражда книгата си около:
 - 1. Ключови фигури – Петър и Павел:
 - а) Петър – от 2-ра до 12-та глава;
 - б) Павел – от 13-та глава до края.
 - 2. Важни теми и събития:
 - а) Ролята на Святия Дух;
 - б) Пионерските мисионерски пътувания до недостигнати територии;
 - в) Обръщащи се хора към Исус;
 - г) Растежът на църквата;
 - д) Животът в християнското общество.
 - 3. Значителни проблеми:
 - а) Конфликти между юдеи и езичници;
 - б) Гонение на църквата от някои римляни;
 - в) Преследване от юдеи и римляни;
 - г) Конфронтации с езичници;
 - д) Други трудности в служението.
 - 4. Географски измерения – от Ерусалим до Рим.
- Г.** Принципни поучения:
 - 1. Възкресение, съд, покаяние, прощение на греховете, дара на Святия Дух.
- Д.** Записани са 9 съживления в:
 - 1. Ерусалим, Самария, Кесария, Антиохия, Мала Азия, Македония, Атина, Коринт, Рим.
- Е.** 70 пъти се споменава Святия Дух.
- Ж.** Из цялата книга виждаме силата на молитвата.
 - 1. В горната стая.
 - 2. Молитвата при събирането на Петдесятница.
 - 3. Красната Портата на "Молитвения Храм".
 - 4. На Петдесятница, когато мястото се разтресе.
 - 5. Соломоновото предверие.
 - 6. Дяконите бяха избрани с молитва.
 - 7. Стефан се моли за своите гонители.
 - 8. Великото молитвено събиране в Самария – 8:15.
 - 9. Савел и Ананий в молитва – 9:11.
 - 10. Молитвата в дома на Корнилий.
 - 11. Молитвеното събиране в Ерусалим заради езичниците.

12. Молитвата в дома на Марко, когато дойде Павел.
13. Молитва преди изпращането на Павел на мисионерско пътуване.

IV. Общи насоки и разделение на книгата.

Книгата Деяния е разделена на две части:

А. Период на местните (домашни) мисии:

1. Центърът е бил Ерусалим. Работата е била основно в Палестина, между юдеите.
 - а) Подготвителни събития:
 - ◆ Божествената заповед – 1:4-8;
 - ◆ Възносящият Се Христос – 1:10,11;
 - ◆ Сливането на Духа – 2:1-4;
 - ◆ Екипирането на работниците – 2:4, 4:31.
 - б) Служенията:
 - ◆ Петър на Петдесетница – 2:14-40;
 - Втората проповед на Петър – 3:12-26
 - Обръщението му към Синедриона –
 - ◆ Стефан – 7:1-60;
 - ◆ Филип и Петър – 8:5-25;
 - ◆ Филип – 8:26-40.
 - в) Факти относно църквата:
 - ◆ Растеж;
 - ◆ Изпълване със Святия Дух – 4:31;
 - ◆ Единство и благоволение – 4:32-37;
 - ◆ Духовна сила на църквата – 5:12-16;
 - ◆ Назначаването на дяконите – 6:1-6.
 - г) Гонението на църквата.

Б. Периодът на чуждестранните мисии

1. Започва с главен център в Ерусалим, но скоро той се премества в Антиохия в Сирия.
 - а) Предварителни събития, водещи до мисии по целия свят;
 - б) Началото на чуждестранните мисии;
 - в) Първото мисионерско пътуване на Павел – Павел, Варнава и Йоан Марко, 13:4-14:26;
 - г) Съветът в Ерусалим;
 - д) Второто мисионерско пътуване на Павел – 15:36-18:22;
 - е) Третото мисионерско пътуване на Павел – 18:23-21:15;
 - ж) Павел в Ерусалим и Кесария;
 - з) Павловото пътуване до Рим като затворник – 27:1-28:16.

В. Разделение:

1. Петър и началото на църквата в Палестина – 1:1-12:25.
 - а) "В цяла Юдея, Галилея, Самария" – 1:9-31;
 - б) Далече до Финикия, Кипър и Антиохия – 9:32-12:25.
2. Павел и нарастването на църквата от Антиохия до Рим – 13:1-28:31.
 - а) Из областите Фригия и Галатия – 13:1-15:35;
 - б) До Македония – 15:36-21:16;
 - в) До Рим – 21:17-28:31.

Святият Дух в книгата Деяния

Деяния	1:1-1:11	Святият Дух е ключа за ефективно християнско служение.
	1:12-2:41	Святият Дух прави присъствието Си явно.
	2:42-4:37	Святият Дух дава сила.
	5:1-5:52	Святият Дух изисква пълно осветяване.
	6:1-7:60	Святият Дух свидетелства.
	8:1-40	Святият Дух не може да се купи.
	9:1-31	Святият Дух призовава мисионери.
	9:32-11:18	Святият Дух разширява видението.
	11:19-11:30	Святият Дух разкрива бъдещето.
	12:1-24	Святият Дух избавя във време на гонение.
	13:1-14:28	Святият Дух установява мисионерска работа (1-вото пътуване).
	15:1-16:5	Святият Дух изяснява доктрини.
	16:6-18:18	Святият Дух води.
	18:19-20:5	Святият Дух дава по-обширен живот (19:1-7).
	20:6-23:35	Святият Дух предупреждава.
	24:1-26:32	Святият Дух защитава.
	27:1-28:16	Святият Дух обръща коработушението в служене.
	28:17-28:31	Святият Дух дава увереност.

Послание към Римляните

"Праведност чрез вяра"

I. Автор

A. Апостол Павел

1. Роден в Тарс, главен град на областта Киликия и един от най-великите учебни центрове на Източния Свят.
2. Евреин
3. Обучен от Гамалиил в Ерусалим
4. Родителите му били евреи с римско гражданство, ето защо Павел е и евреин, и римлянин
5. Еврейският му произход е безукорен
 - ◆ Обрязан на осмия ден
 - ◆ От корена на Израел
 - ◆ От Вениаминовото племе
 - ◆ Евреин от евреите
6. По професия – правел шатри
7. Баща му е бил богат фарисей
8. Станал фанатичен гонител на християните, хвърлял ги в затвора и ги убивал, преди самият той да стане християнин
9. Имал е силна среща с Бога на пътя за Дамаск

II. Написано до:

А. Християните в Рим – 1:7

III. Ключови пасажии:

А. Разделено на две части:

1. Първа част – доктринална (глави 1-11)
2. Втора част – практическа (глави 12-16)

IV. Време и място на написване:

А. Ранната пролет на 57 или 58 г. сл. Хр.

Б. Написано от Коринт по време на Павловото трето мисионерско пътуване:

1. Почти е завършил работата си по източното Средиземноморие и има голямо желание да посети църквата в Рим.
2. По това време не е могъл да отиде до там, затова изпраща писмо, имайки намерение да посети Рим на път за мисията си в Испания.
3. Това писмо служи като теологично въведение към личното служение към тези хора, което Павел се надява да осъществи.

В. Написано е когато Павел е бил гост на Гаий. Третият е бил негов писар.

V. Тема и послание

А. Основната тема е простото Евангелие – Божият план за спасение и праведност за цялото човечество, за юдеи и езичници.

Б. Част I – **Планът за спасение** (оправдание чрез вяра, освещение чрез Святия Дух).

В. Част II – **Основно наставление** относно християнските задължения.

Г. Ключови думи: спасение и праведност

Д. Посланието към римляните е най-всеобхватното и систематично становище на християнската вяра в Библията.

VI. Предистория

А. Отправяни са нападки към теологията на Павел, животът му е бил заплашван и той желаел теологичното си становище да предаде на своите хора; ето защо той пише това послание.

Б. Гърците са търсели мъдрост, а римляните закони и ред, ето защо и двете неща са изявени.

В. Написано сякаш е представено пред съда.

Г. Павел се опитва да представи пълното евангелско послание, разкриващо Бога в славната личност и освещаваща работа на Исус Христос.

VII. Разделение:

А. Въведение – 1:1-15

Б. Тема: Праведност от Бога – 1:16,17

В. Неправедността на цялото човечество – 1:18-3:20

Г. Предадена праведност – оправдание – 3:21-5:21

Д. Отдадена праведност – освещение – 6:1-8:39

Е. Защита на Божията праведност, проблема на Израел е отхвърляне – 9:1-11:36

Ж. Практикуване на праведността – 12:1-15:13

З. Заключение – 15:14-33

И. Похвали и поздравления – 16:1-27

Първо послание към Коринтяните

"Поправление на плътския живот"

I. Автор и време на написване

A. Апостол Павел – написано в Ефес.

Б. Написано около 55 г. сл. Хр.

1. Написано към края на почти тригодишния престой на апостол Павел в Ефес.

II. Заглавие и предистория

A. Коринт се намира между Коринтския и Кенхрейския залив.

1. Град Коринт е бил богат търговски център.
2. Известен в целия познат тогава свят със своето нечестие.
3. Преди разрушаването му от римляните през 146 г. пр. Хр., Коринт е бил ключов град на Древна Гърция.
 - а) През 46 г. пр. Хр. Юлий Цезар построил наново града вече като Римска колония, и след като се разраснал и преуспял, Коринт станал столица на провинция Ахайя.
 - б) Официалният език бил латинския, но общоприет бил гръцкият.
4. Пристанище и търговски център.
5. Имало е много гробници и храмове, като най-известен е бил Храма на Артемида, наричана "богиня на любовта".
6. Огромният град процъфтявал благодарение на търговията, забавленията, пороците и корупцията.
 - а) Търсачите на удоволствие са идвали в Коринт, за да харчат пари, "почивайки си" от морала.
7. По това време населението на Коринт е било около 700 хиляди души, като две трети от тях били роби.

III. Тема и послание

A. Общата тема е християнското поведение.

1. Прогресивно/постоянно осветяване.
2. Постоянно изграждане на святост.
3. Приложение на християнските принципи както към плътския човек, така и към цялата църква.

Б. Павел е бил загрижен за проблемите, възникнали в Коринт, и показва истинско пасторско сърце при разрешаването им.

В. Концентриране върху няколко проблема:

1. Партизанства, неморалност, водене на съдебни дела и неправилно взимане на Господна вечеря.
2. Павел отговаря на въпроси относно брака, идоложертвеното месо, поклонението и Възкресението.

Г. Известни глави:

1. За любовта – 13-та.
2. За Възкресението – 15-та.

IV. Исторически факти

A. Църквата в Коринт е основана от Павел по време на второто му мисионерско пътуване.

1. Прокраднали са се злини.

2. Гърците са били горди от своето знание и философия, но и с явната си неморалност.
3. Църквата в Коринт е била новооснована. Ето защо, християните не са могли да действат по начин, различен от този на невярващите. Това е породило проблемите в църквата.

V. Обобщение

А. Павел основава църквата в Коринт по време на второто си мисионерско пътуване, преодолявайки всички пречки за разпространението на Евангелието.

Б. Гонението в Македония е накарало Павел да отиде на юг, в Атина, и от там – в Коринт.

В. Заедно с Акила и Прискила Павел е правел шатри и е дискутирал с юдеите в Синагогата.

Г. Сила и Тимотей се присъединили към Павел, който бил посветил цялото си време на разпространение на Евангелието.

Д. Павел поучавал Божието Слово в Коринт 18 месеца през 51 и 52 г. сл. Хр.

Е. След заминаването на Павел, в Коринт идва Аполос, за да служи в църквата.

Ж. Когато Павел поучавал в Ефес, по време на третото си мисионерско пътуване, той бил притеснен от новините, които получил от Хлоиловия дом относно кавгите в църквата.

З. Църквата изпратила трима посланици, които да занесат писмо с въпросите на църквата до Павел и да искат неговото разрешение на съответните въпроси.

И. Павел пише това послание като отговор на тези въпроси и за да даде разрешение на съществуващите проблеми.

VI. Разделение

1. Въведение, поздрав и благодарности	1:1-9
2. Разделения в църквата	1:10-4:21
3. Морални и етични безредици	5:1-6:20
4. Инструкции за брака	7:1-40
5. Разяснение на спорни теми	8:1-11:1
6. Разяснения за общото хваление	11:2-14:40
а) Ред за поклонение	11:2-16
б) Господна вечеря	11:17-34
в) Духовни дарби	12:1-14:40
7. Пояснения за Възкресението	15:1-58
8. Заключение: Практически и лични въпроси	16:1-24

Деветте дарби на Святия Дух в I Кор. 12 глава

Три категории

Дарби на откровение

Слово на знание
Слово на мъдрост
Разпознаване на духове

Дарби на сила

Вяра
Вършене на чудеса
Дарба на изцеление

Дарби на вдъхновение

Пророчество
Говорене на непознати езици
Тълкуване на езици

Необходимо е наличието на три съставки, за да могат да оперират дарбите на Духа:

1. Единство
2. Любав
3. Желание за тях

Второ послание към Коринтяните

"Павел защитава служението си"

I. Автор и време на написване

A. Апостол Павел

1. В това писмо се съдържат повече автобиографични материали отколкото във всяко друго от посланията му.

B. Написано през есента на 55 г. сл. Хр.

B. Място на написване

1. Македония, вероятно Солун или Филипи

Г. Написано до църквата в Коринт

II. Заглавие и предистория

A. Написано няколко месеца след първото послание

1. Разделението и проблемите, които се дискутират в първото писмо, все още съществували в църквата в Коринт.
2. Лъжеучителите са поставяли под съмнение характера на Павел и авторитета му на апостол.
 - × Твърдели, че не бил истински апостол;
 - × Обвинявали го, че си присвоявал парите, които били събрани за бедните вярващи в Ерусалим.

III. Тема и послание

A. Павел изразява чувствата си много повече, отколкото в другите си послания.

1. Преминава от отчаяние до безмерна радост.
2. Той отваря сърцето си и разкрива мотивите, духовните си желания и нежна любов към църквата.

B. Павел обяснява причините за промяната на маршрута си, глави 1-7.

1. Насърчава коринтяните да завършат приготовленията си за неговото идване, глави 8 и 9.
2. Поставя ударение върху това, че със сигурност ще отиде; самоличността му на апостол и готовността му да упражни авторитета си като такъв, глави 10-13.

IV. Ключови думи

A. "Утеха", "Служение"

V. Разделение

1. Въведение: Поздравление и благодарение	1:1-11
2. Павел обяснява своето поведение и апостолско служение	1:12-7:16
3. Събирането на помощ за християните в Ерусалим	8:1-9:15
4. Павел защитава апостолското си служение	10:1-13:10
5. Заключение	13:11-14

Послание към Галатяните

"Свобода от закона"

I. Автор и време на написване

А. Апостол Павел

Б. Приблизително 50-60 г. сл. Хр.

1. Написано до църквите в Галатия – област в Мала Азия, чиито точни граници не са известни.

II. Тема и послание

А. Книгата Галатяни представлява силна и красноречива защита на Новозаветната истина, че сме оправдани чрез вяра в Исус Христос:

1. Чрез нищо повече или по-малко;
2. Ние сме осветени чрез покорството, което идва от вяра в Божията работа за нас, в нас и чрез нас, посредством благодатта и силата на Христос и Святия Дух.

Б. Предупреждение да не се връщат към юдаизма.

1. Защита на апостолството на Павел.

В. Основният спор е между християнската свобода и опозицията от страна на поучението на юдаистите.

1. Юдаистите били юдеи-християни, които вярвали, че някои от церемониите, практикувани в Стария Завет, се отнасят и за Новия.
 - × Лъжеучителите настоявали, че спазването на церемониите е основна част от плана за спасение.
 - × След успешното пътуване на Павел през Галатия, те продължили да настояват, че обръщането на езичниците към християнството трябва да става според старозаветните обреди, и преди всички чрез обрязване.
2. Юдаистите твърдели, че Павел не е истински апостол.
 - × Обвинявали го, че е променил първоначалния вид и изисквания на Евангелието с цел да го направи по-приемливо за езичниците.

III. Ключови думи

А. Вяра, благодат, свобода и Кръста.

IV. Известни стихове

А. Плодовете на Духа – 5:22.

Б. "Съразпнах се с Христа..." – 2:20.

VI. Разделение на книгата

1. Поздрави и въведение	1:1-9
2. Истинност на апостолството на свободата и вярата	1:10-2:21
3. Доказателство на доктрината на свободата и вярата	3:1-4:31
4. Практикуване на живота на свобода и вяра	5:1-6:10
5. Заключение	6:11-18

Послание към Ефесяните

"Изграждане на тялото Христово"

I. Автор и време на написване

А. Апостол Павел

Б. Написано между 60-64 г. сл. Хр.; по време на двугодишния престой на Павел в затвора в Рим.

В. Написано до светиите в Ефес.

1. По това време Павел е за първи път в затвора в Рим.
 - * От там той пише четирите си послания, написани от затвора: Филипияни, Колосяни, Филемон и Ефесяни.
2. Това писмо е написано по много по-мек начин, защото тогава Павел е имал повече свободно време, през което е можеш да пише.
3. Ефес е бил най-важния град на западна Мала Азия (днешна Турция).
 - * Бил е кръстопът на важни търговски пътища и търговски център;
 - * Славел се с езическия храм, посветен на Римската богиня Диана, на гръцки – Артемида;
 - * За около три години Павел прави от Ефес евангелизационен център;
 - * Вероятно това писмо не е изпратено само до църквата в Ефес, но и други църкви, намиращи се в тази провинция, които Павел е посетил по време на третото си мисионерско пътуване.

II. Различни събития/условия, предизвикали написването на тази книга:

А. Състоянието на Ефес и околните градове, и нещата, за които Павел е искал да ги коригира:

1. Лъжи, гняв, кражби, плътски взаимоотношения, наскърбяване на Святия Дух, общение с делата на тъмнината.
2. Желание да се отклонят от поклонението на богинята Диана.
3. В Ранната църква юдеите, които били приели християнството имали склонност да се смятат за по-специални и странили от братята си, които били езичници.
 - * Тази ситуация би могла да е една от причините за написване на посланието – ключът е единство между християните.
4. За разлика от някои други Павлови послания, това не е насочено срещу някаква конкретна грешка или ерес.
 - * Павел пише, за да помогне на читателите си по-добре да разберат измеренията на Божия вечен план и благодат, и да оценяват високите цели, които Бог е поставил пред Църквата.

III. Служението на Павел в Ефес

А. Святият Дух е даден на вярващите при второто посещение на Павел в Ефес.

Б. Там работата му има голям успех.

IV. Основна тема

А. Единството на църквата:

1. Особено между евреи и езичници.
2. В Христос всички християни са едно семейство и те трябва да действат с любов помежду си.

3. Павел пише и за Църквата – тази, която се състои от всички вярващи живели някога.

V. Разделение на книгата

1. Поздравления	1:1,2
2. Славата и върховенството на Христос	1:3-14
3. Молитва християните да реализират Божията цел и сила	1:15-23
4. Стъпки към изпълнението на Божията цел	2:1-3:21
5. Начини за изпълнение на Божията цел в Църквата	4:1-6:20
6. Заключение	6:21-24

Послание към Филипяните

"Да живея е Христос"

I. Автор и време на написване

А. Послание към Филипяните е написано по време на първия престой на Павел в затвора в Рим.

1. Известно като едно от посланията от затвора.

Б. Написано около 61 г. сл. Хр.

II. Предистория

А. Църквата във Филипи изпратила подарък на Павел чрез Епафродит.

1. Пратеникът се разболял в Рим и църквата във Филипи се тревожела за него.
2. Павел пише това писмо до приятелите си – християни във Филипи, изразявайки благодарността си за тяхната любов и помощ.

III. Църквата във Филипи

А. Тази църква е била за пример в много области.

1. Била е признателна и благодарна.

Б. Основана е от Павел по време на второто му мисионерско пътуване във време на гонение.

1. В началото е била малка.

- × Лидия е повярвала първа, а по-късно са повярвали и тъмничарят във Филипи и целия му дом.
- × Тези хора и още няколко представлявали ядрото на църквата.

IV. Характеристики на писмото

А. То е духовно любовно писмо до църквата.

1. Изпълнено с топли чувства и благодарност.
2. Въпреки, че е написано при тежки за Павел условия, той е бил в затвора, писмото набляга на радост и победа.

V. Тема и послание

А. Темата на тази книга е "радост" или "радост в Господа".

1. Думата "радост" е използвана 16 пъти.

Б. Трябвало е да се пазят от опасности, защото църквата е имала врагове отвътре и отвън.

1. Павел предупреждава филипяните за опасността от навлизането на егоизъм и гордост, защото те биха могли да доведат до пагубни разделения.
- В. Книгата Филипяни съдържа най-дълбокото поучение за смисъла на въплъщението, 2:5-11.

VI. Разделение на книгата

1. Поздравления, благодарение и молитва	1:1-11
2. Обстоятелствата, в които се е намирал Павел	1:12-26
3. Наставление	1:27-2:18
• Живей живот достоен за Евангелието	
• Следвай отношението на слуга, което имаше Христос	
4. Съработниците на Павел	2:19-30
5. Предупреждение срещу юдаистите и свободията	3:1-4:1
6. Последни наставления, благодарности, заключение	4:2-23

Послание към Колосяните

"Христос като Върховен Бог"

I. Автор и време на написване

- А. Павел в началото на домашния му арест в Рим, 61-61 г.
- Б. Писано по същото време, по което е писано и послание към Римляните.

II. Предистория

- А. Колос – един от трите града, които се намират на 55 км. от Ефес, Кол. 4:13,16.
- Б. На кръстопът между Изтока и Запада.
- В. Това му разположение е предпоставка за развитие на множество философии.
- Г. Църквата в Колос.
 1. Неин основател не е Павел, затова тя не се споменава никъде в книгата Деяния.
 2. Павел е чул за вярата им, Кол. 1:4,9.
 3. Не ги е видял лично, Кол. 2:1.
 4. Плод на тригодишното служение на Павел в Ефес, Деян. 19; 20:17-38.
 5. Мнозинството са езичници.

III. Проблемът

- А. Епафраст съобщава на Павел за ученията в Колос.
- Б. Гностицизъм – основен проблем. Произлиза от гр. дума "гносис" – зная.
 1. Привилегирована група от хора, които имат по-висше знание – "знаещите".
 2. Следвали поучение, което им обещавало специално познание за Бога.
 3. Познанието може да се придобие от тези, които спазват легалистични практики – Кол. 2:9-16.
 4. Фалшиво смирение и поклонение на ангели - Кол. 2:8, 18, 19.
 5. Следване на аскетични правила, Кол. 2:20-23.
 6. Отричали Христос, Неговото законно място като върховна личност във Вселената.

- ◆ Гностичните кръгове – колкото по-далеч си от земното (грешното), толкова по-голяма възможност имаш да притежаваш "Божествено знание".

IV. 3 неща, за които Павел ни предупреждава

- А. "... да не ви измами някой с убедителни думи" – Кол. 2:4.
- Б. "... да не ви заплени някой..." – Кол. 2:8.
- В. "... никой да не ви осъжда..." – Кол. 2:16.

V. Ключови думи

- А. Мъдрост, знание, проумение, познание
- Б. Благодарение
- В. Пълнота

VI. Тема

Колосияни 1:18

VII. Разделение:

- А. Доктрина – обявяване на Христовото вечно съществуване, 1 глава.
 - 1. Във вестта на Евангелието – 1:1-12.
 - 2. В изкуплението – 1:13,14.
 - 3. При създанието – 1:15-17.
 - 4. В църквата – 1:18-23.
 - 5. В служението на Павел – 1:24-29.
- Б. Опасност, 2 глава.
 - 1. Пазете се от празни философии – 2:1-10.
 - 2. Пазете се от религиозен легализъм – 2:11-17.
 - 3. Пазете се от човешки учения – 2:18-23.
- В. Изява – Христовата вечност демонстрирана, 3 и 4 глава.
 - 1. В личната чистота – 3:1-11.
 - 2. В християнските взаимоотношения – 3:12-17.
 - 3. В дома – 3:18-21.
 - 4. В ежедневната работа – 3:22-4:1.
 - 5. При християнско свидетелстване – 4:2-16.
 - 6. В християнско служене – 4:17,18.

I послание към Солунците

"Бъдеща надежда за второто идване на Нашия Господ"

I. Автор: Апостол Павел

II. Написано до:

Църквата в Солун. Тя е била основана от апостол Павел по време на второто му мисионерско пътуване, Деян. 17:1-9.

III. Време и място на написване: 52-54 г. сл. Хр. Първото послание, което Павел пише по време на второто си мисионерско пътуване, след като е преминал през големи изпитания и гонения. Написано от Коринт.

IV. Предистория:

Солун е основан през 315 г. пр. Хр. от Касандър, който кръщава града на името на жена си. Когато Римската Империя прави Македония своя провинция през 146 г. пр. Хр., Солун става нейна столица.

Павел пише писмото не много дълго след като е напуснал Солун, и след като получава вести от Тимотей за състоянието на църквата. Църквата в Солун все още не се била разраснала и имала нужда не толкова от теология, колкото от насърчение.

V. Често повтаряни думи: 1:8 – ключов текст;

Христос – 31 пъти, Бог 36 пъти ; Господ – 25 пъти; братя – 17 пъти.

VI. Разделение:

- 1 глава – Обръщение и Второто идване на Христос;
- 2 глава – Служене и Второто идване на Христос;
- 3:1 – 4:12 – Чистота в сърцето и живота;
- 4:13-18 – Доктринална част;
- 5 глава – Практическа част.

VII. Информация относно Христос:

- 1:10 – Избавителят от идещия гняв.
- 2:15 – Юдеите Го убиха.
- 4:14 – Умря и възкръсна.
- 5:10 – Умря, за да можем ние да бъдем с Него.
- 4:6 – Бог е мъзовъздател.
- 4:16 – Бог ще слезе от Небесата.
- 2:19; 3:13; 5:23 – Той идва.
- 4:9 – Поучава любов.
- 4:7 – Призовава към святост.
- 5:9 – Спасени чрез Христос.

II послание към Солунците

"Второто идване на Христос"

I. Автор: Апостол Павел

II. Написано до: Църквата в Солун

III. Време и място на написване:

Около 53 г. сл. Хр. по време на второто мисионерско пътуване (вероятно зимата на 53/54 г. или през пролетта на 54 г. сл. Хр.) от Коринт.

IV. Послание:

Идването на Господа с Неговите люде. Търпение и очакване на Второто Му идване.

V. Предистория:

Появили са се лъжеучители, които говорили на църквата лъжи относно Павел и тълкуващи неправилно словото, което той бил дал на църквата, преди всичко относно словото за Второто идване на Христос.

VI. Често повтаряни думи:

Ключов текст – 1:7,8.

Христос – 23 пъти; Бог – 18 пъти

VII. Разделение:

А. Насърчение и страдание.	1 глава
1. Хваление	1:1-4
2. Обещание	1:5-10
3. Молитва	1:11,12
Б. Осветляване и поучение	2 глава
1. Как се явява човекът на греха – Антихрист	2:1-7
2. Как се явява Божият Син	2:8-12
3. Как трябва да живее Божието дете	2:13-17
В. Начин на живот	3 глава
1. Покорство на Словото	3:1-6
2. Да следваме примера на Исус	3:7-9
3. Дисциплиниране на неуправляемите	3:10-15
4. Благословения	3:16-18

VIII. Информация относно Христос:

1:10 – Христос идва в слава заедно със светиите.

3:5 – Христос е търпелив.

3:6 – Той е Бог на мира.

3:18 – Исус притежава и разпръсква благодат.

I послание към Тимотей

"Инструкции относно църквата за добро пастируване"

"Исус – Добрият пастир – съветник"

I. Автор: Павел

II. Написано до: Тимотей – роден в Листра, майка – еврейка, баща – грък.

III. Време и място на написване: 63-65 г. сл. Хр. от Македония

IV. Послание: Предназначен да извършиш – 4:12

V. Предистория:

Тимотей е бил пастор на църквата в Ефес – над 50 000 души. Тимотей не е бил достатъчно уважаван от членовете на църквата в Ефес и Павел го е поучавал как да спечели уважението им. Павел е наблягал на това, че Тимотей трябва да бъде силен в Словото и силен в поучаването на своите хора в Словото.

VI. Ключова дума: Евангелие

VII. Често повтаряни думи:

Бог – 20 пъти; вяра и верен – 19 пъти; добро – 17 пъти

VIII. Ключови стихове: 1:11; 1:15; 3:15; 4:9; 6:11,12

IX. Разделение:

А. Належаща нужда от здрава доктрина.	1 глава.
1. Въведение	1:1-4
2. Практично благочестие.	1:5,6
3. Законът – употреба и злоупотреба.	1:7-11
4. Лично свидетелство и заръчване.	1:13-20
Б. Естеството и вида на публичната молитва.	2:1-8
1. За какво да се молим.	2:1-3
2. Как да се молим.	2:8
3. Молитвата ни: угодна на Бога (3); Негово желание (4); Той го изпълнява (5-7); условие (4:10).	
В. Необходими характеристики на духовните лидери.	2:9-3:16
1. Служението на жените	2:9-15
2. Настойникът трябва да е непорочен във всяка област.	3 глава
Г. Духовни задължения на пастори и служители.	4 – 6 глава
1. Предупреждение към другите и упражняване на всички изисквания – 4:1-16.	5 глава
2. Как да се отнасят към другите.	5 глава
3. Задължения на слугите и други наставления.	6 глава

II послание към Тимотей

"Добрият пастир – учител"

I. Автор: Павел

II. Написано до: Тимотей

III. Време и място на написване: 67,68 г. сл. Хр. в Рим при второто затваряне на Павел – 1:8,12; последното послание на Павел.

IV. Послание: Вярност към Господа и знаене на истината относно гоненията и лъжливите учения.

V. Ключови думи:

срамувам - 1:8, 12, 16; 2:15
издържам

VI. Често повтаряни думи:

Исус Христос – 14 пъти
Бог – 12 пъти

VII. Ключови стихове:

1:14; 2:3; 2:15; 3:16; 4:7

VIII. Разделение:

1. Въведение.	1:1-5
2. Лична отговорност.	1:6 – 2:13
3. Общи отговорности.	2:14 – 3:13
4. Християнска отговорност (лична и колективна) спрямо Словото.	3:14 – 4:5
✧ Пребъдвай в Словото.	3:14
✧ Способността на Словото.	3:15
✧ Произхода на Словото.	3:16
✧ Стойността на Словото.	3:16,17
✧ Проповядвай Словото.	4:1-5
5. Заключение.	4:6-22

Послание към Тит

"Животът на проповедника в настоящия свят"

I. Автор: Павел

II. Написано до: Тит – пастор на остров Крит.

III. Време и място на написване: 66, 67 г. сл. Хр. след първото затворничество на Павел от Ефес или някое друго място в Мала Азия.

IV. Послание: Божият идеал за Църквата и християнския работник.

V. Често повтаряни думи:

Бог – 12 пъти; добър – 11 пъти; вяра – 7 пъти; добър работник – 6 пъти.

VI. Разделение:

1. Ред в църквата.	1 глава (1:5)
✧ Църквата трябва да има добра организация	
2. Здрава църква – силна доктрина.	2 глава (2:1, 2, 7, 10)
✧ Послание до всички, включително до Тит	
3. Практична църква – дела	3 глава (3:1, 8, 14)
✧ Практични християни	
✧ Какво (9) и кого (10, 11) да отбягваш	
✧ Заключение	3:12-15

Послание към Филимон

"Братска любов"

I. Автор: Павел

II. Написано до: Филимон – християнин, повярвал чрез служението на Павел. Онисим бил негов роб, който откраднал от имуществото на господаря си и избягал. Отишъл в Рим и там той също повярвал чрез служението на Павел. Апостолът пише това писмо с цел да бъдат възстановени взаимоотношенията между роб и господар. Посланието е пример за любовта, приемането и прощението, което всеки от нас трябва да е способен да показва спрямо другите хора, особено спрямо тези които са съгрешили против нас.

III. Време и място на написване: 61-64 г. сл. Хр. от затвора в Рим.

IV. Послание: Практическо християнство – прощение.

V. Повтаряни думи:

съработник – 17 пъти

VI

VII. Преглед

VIII Филимон означава "любящ". Книгата Филимон е писмо за това как да бъде освободен някой от вина. Онисим е бил род на Филимон. Най-вероятно той бил откраднал нещо от господаря си и избягал. Павел се застъпва за него пред Филимон да го приеме отново.

IX По това време робството е било нещо обикновено. Много хора са се раждали като роби и понякога родителите продавали децата си като роби, за да могат да имат пари да преживеят. Някои хора били пленявани във война и правени роби, други били отвлечани и правени роби. Не се знае защо Онисим е бил роб, но знаем, че този, който е роб на Господа е свободен за Господа, I Кор. 7:22.

X Павел представя на Филимон 14 аргумента, за да освободи Онисим.

XI Това послание показва доктрината за изкуплението – заплащане дълговете на другите. Можем да видим делото на Исус Христос, Който плати цената за нас и как ние можем да правим същото за други хора.

XII

XIII. Разделение

1. Поздравления
2. Павел ходатайства за Онисим.
3. Поемане дълговете на другите:
 - а) Филимон 17,18;
 - б) Нашите грехове бяха записани за сметка на Исус.

XIV Послание към Евреите

"Изпълнение на Юдаизма в Християнството"

I. Автор и време на написване

A. Неизвестен

1. Авторът не се идентифицира в посланието, но той е добре известен на получателите.
2. Някои учени приписват тази книга на: Павел, Варнава, Аполос и др.
3. Времето на написване е преди падането на Ерусалим през 70 г. сл. Хр.

II. Заглавие и предистория

A. Църквата през първи век е била подложена на силно гонение и това е причината за написването на тази книга.

Б. Юдеите християни са мислели да се откажат от вярата си и да се върнат към юдаизма.

1. Авторът ги наставлява да се държат здраво за това, че са изповядали Христос.

III. Послание

A. Основната тема на книгата Евреи е абсолютното върховенство и достатъчност на Исус Христос като Един, Който разкрива Божията благодат и е неин посредник.

1. Евреи е наречена "книгата на по-добрите неща", защото думите "по-добър" и "превъзхождащ" са използвани над 15 пъти в посланието.
2. В книгата са дадени практични приложения.

IV. Разделение

1. Превъзхождащото откровение на Христос	1:1-4
2. Превъзходството на Христос над ангелите	1:5-2:18
3. Превъзходството на Христос над Мойсей	3:1-4:13
4. Превъзходството на Христос над Аароновите свещеници	4:14-7:28
5. Призив към вяра, която устоява	11 глава

V. Тематично разделение

1. Страданието – подготовка за свещеничество	2:9-18
2. Почивка	4:1-11
3. Духовна зрялост	5:12-6:2
4. Новият Завет	8:8-13
5. Вяра	11 глава
6. Духовни атлети	12:1-13

Послание на Яков

"Истинско и фалшиво благочестие"

I. Автор и време на написване

- А. Яков, вероятно братът на Исус, водачът на съвета в Ерусалим.
- Б. В началото Яков не е вярвал в Исус и не е разбирал Неговата мисия.
 - 1. По-късно Яков е играел важна роля в църквата.
- В. Написано около 48 г. сл. Хр.

II. Тема и послание

- А. Като водач на съвета в Ерусалим Яков пише и като пастор, за да инструктира разпръснатите евреи, които срещали трудности.
- Б. Фокусира се предимно върху практическите аспекти на християнската вяра.

III. До кого е написано

- А. До евреите, извън границите на Святата земя, обърнали се към Христос.

IV. Ключов текст

- А. 1:27
- Б. 2:26

V. Разделение

XV 1. Изпитания и изкушения	1:1-18
XVI 2. Слушане и изпълняване	1:19-27
XVII 3. Забранени са предпочитанията на едни хора пред други	2:1-13
XVIII 4. Вяра и дела	2:14-26
XIX 5. Пазене на езика	3:1-12
XX 6. Два вида мъдрост	3:13-18
XXI 7. Предупреждение срещу светщината	4:1-17
XXII 8. Предупреждение към богатите потисници	5:1-6
9. Наставления	5:7-20

VI. Основни идеи

- А. Първа глава
 - Стих 2 – Изпитания/чиста радост.
 - Стих 5 – Ако ти липсва мъдрост – искай от Бога.
 - Стих 6 – Когато искаш мъдрост – вярвай.
 - Стих 8 – Двоумене.
 - Стих 9 – Смирение/Гордост.
 - Стих 12 – Устоявай на изпитания – корона на живота.
 - Стих 13 – Когато си изкушаван... - Бог не изкушава.
 - Стих 15 – Пожелание – грях – смърт.
 - Стих 17 – Всеки добър/съвършен дар слиза от Отца.
 - Стих 19 – Бърз да слушаш – бавен да говориш – бавен да се гневиш.
 - Стих 21 – Избави се от злото – смирено приемай посаденото Слово.
 - Стих 22 – Недей само да слушаш Словото – изпълнявай Го
 - Стих 26 – Контролирай езика си.
 - Стих 27 – Чисто благочестие – да се грижиш за вдовиците и сирачетата, да се пазиш неопетнен от света.
- Б. Втора глава

Стих 1 – Не показвай предпочитания.
Стих 5 – Богатите във вярата.
Стих 9 – Показването на предпочитания е грях.
Стих 10 – Ако опазиш целия Закон и съгрешиш само в едно нещо си виновен спрямо целия Закон.
Стих 13 – Милостта побеждава осъждението.
Стихове 14-18 – Вярата и дела.
Стих 19 – И демоните вярват и треперят.
Стих 24 – Оправдан и чрез дела, а не само чрез вяра.
Стих 26 – Вярата без дела е мъртва.

В. Трета глава

Стих 1 – Не ставайте мнозина учители.
Стихове 3-12 – Силата на езика.
Стих 5 – Езикът – малък, но силен.
Стих 6 – Той е като огън, изгаря цялото тяло.
Стих 10 – Не можеш да благославяш и да проклинаш.
Стих 13 – Ако си мъдър и разбираш, покажи го чрез добрите си дела.
Стихове 15-17 – Мъдростта – земна и небесна.

Г. Четвърта глава

Стих 1 – Кавги и разделения между вас.
Стихове 2,3 – Нямайте, защото не искате или защото мотивите ви не са правилни.
Стих 4 – Приятелството със света е омраза против Бога.
Стих 6 – Бог се противи на горделивия, а на смирения дава благодат.
Стихове 7-9 – Противи се на Дявола.
Стих 10 – Бог ще привдигне смирения.
Стих 11 – Не се клеветете един друг.
Стих 16 – Гордостта/хваленето е нещо зло.
Стих 17 – Ако някой може да върши добро и не го върши = грях.

Д. Пета глава

Стихове 1-6 – Предупреждения.
Стихове 7-11 – Търпение в страданието.
Стих 12 – Нека твоето "да" да бъде "да".
Стих 13 – Молитвата на вяра.
Стих 16 – Изповядайте греховете си един на друг; голяма сила има усърдната молитва на праведния.

I послание на апостол Петър

"Победа над страданието"

I. Автор и време на написване.

А. Симон Петър

1. Не Петър, който беше импулсивен и с много слабости, но този Петър, над когото Исус пророкува, че ще стане скала.
2. След годините на страдание и изпитания, той е бил дисциплиниран и укрепен чрез кръщението в Святия Дух.
3. Написва посланието към края на живота си.

Б. 64 г. сл. Хр.

II. До кого е адресирано

А. До избраните, което са разпръснати в Мала Азия.

1. Вероятно до цялото Христово тяло в тази област – евреи и езициници.

2. До църквите, основани от Павел.
 - а) Петър изпраща това духовно писмо за насърчение, инструктиране и увещание.

III. Ключови думи

- А. Стрaдание – използвана повече от 15 пъти.
- Б. Скъпоценен, надежда, благодат.

IV. Място на написване

- А. Не е сигурно
 1. Вавилон, споменат в стих 5:13, може и да е, може и да не е градът със същото име на река Ефрат.
 2. Много хора смятат, че Рим преобразно е наречен Вавилон.

V. Цел

- А. Да обедини евреите християни, които са били гонени.

VI. Ключов стих – 2:7

VII. Теми

- А. Книга на триумфа.
- Б. Животът на благодатта.
- В. Надежда във време на страдание.
- Г. Търпение при гонение.

VIII. Разделение

1. Въведение	1:1,2	
2. Животът на благодат е живот на вяра	1:3-25	
3. Животът на благодат е живот на победа	2:1-3:9	
4. Животът на благодат е живот на служение	5:1-8а	
5. Животът на благодат е живот на сблъсъци	5:8б-11	
☆ Обяснение на страдание		1:3-3:9
☆ Наставление при страдание		3:10-4:19
☆ Очакване при страдание		5:1-14

II послание на апостол Петър

"Предупреждение спрямо лъжливите учители"

I. Автор и време на написване

- А. Апостол Петър
 1. Написано към края на живота му.
- Б. Вероятно около 66-70 г. сл. Хр.
- В. Написано в Рим
 1. Написано към същите хора, към които е написано и I Петрово.

II. Цел на написване

- А. Да предупреди хората спрямо лъжливите учители.

- Б. Да ги укрепи.
- В. Да напомни.

III. Централна тема

- А. Да предупреди за наличието на лъжливи учители.
 - 1. За да се ограничи влиянието на лъжливите учения, трябва да се постави силно ударение на Словото на Бога и на сигурността на изпълнението на Божиите обещания.

IV. Паралел

- А. Паралел между II Петрово и II Тимотей
 - 1. II Тим. 4:6
 - 2. II Петр. 1:14

V. Отделни теми

- А. Издържане до съда
- Б. Предсказване на лъжеученията
- В. Практически предупреждение срещу лъжливите учители
- Г. Истинско знание за Бога
- Д. Книгата на сигурните неща
- Е. Християнски рискове/премеждия

VI. Разделение

1. Въведение	1:1
2. Естеството на истинското знание	1:2-21
3. Риск при отхвърляне на знанието	2:1-22
4. Надеждата в истинското знание	3:1-18

I послание на апостол Йоан

"Сигурността на спасението"

I. Автор и време на написване

- А. Йоан, син на Заведей
 - 1. Апостол, авторът на Евангелие от Йоан и на книгата Откровение.
 - 2. Първи братовчед на Исус.
- Б. Написано около 90 г. сл. Хр.
 - 1. Написано от гр. Ефес.

II. До кого е адресирано

- А. До Църквата като цяло.

III. Цели за написване на посланието

- А. Четири цели към вярващите
 - 1. Да прибави към радостта им – 1:4
 - 2. Да ги предпази от грях – 2:1
 - 3. Да ги предупреди за лъжливите учители – 2:26

4. Да укрепи вярата им в Христос и да им даде сигурност във вечния живот – 5:13

IV. Предистория

А. През първи век лъжеучители са се опитвали да отклонят християните, като са отричали истинската човечност на Христос.

1. Това учение е било прието от гностиците.
2. Голяма част от посланието говори за това.

Б. Йоан се противопоставя на гностиците, които са поучавали, че Духът е изцяло добър, а плътта е изцяло лоша.

V. Централна тема

А. Бог е живот, светлина и праведна любов.

1. Неговият характер призовава към свят живот и братска любов към вярващите.

VI. Отличителни белези

А. Писмото се нарича още "Писмо на сигурните неща".

1. Поставя силно ударение на духовното знание, придобито от вярващите.
2. Думата "зная" се повтаря повече от 30 пъти.

Б. Седем важни места, на които се употребяват думите "ние знаем" или "вие знаете".

Вярващите знаят, че:

1. Праведният живот показва
2. Ще бъдем като Христос, когато Той дойде 3:2
3. Христос дойде, за да отнеме греховете ни 3:5
4. Братската ни любов показва, че сме преминали от смърт към живот 3:14
5. Той живее в нас - затова свидетелства Духът 3:24
6. Имаме вечен живот 5:13
7. Молитвите ни са отговорени 5:15

VII. Разделение

1. Реалността на превъплъщението	1:1-4
2. Общение с Отец и Сина	1:5-2:28
3. Божествено осиновление	2:29-4:6
4. Етика и Христос	4:7-5:12
5. Нещата, за които християните са сигурни	5:13-21

II послание на апостол Йоан

"Християни – обичайте се един друг"

I. Автор и време на написване

- А. Същият автор, който е написал и I Йоан.
Б. Написано около 90 г. сл. Хр.

II. Предистория

А. През първи и втори век Евангелието е било разпространявано от църква на църква от пътуващи евангелизатори и учители.

1. Вярващите са ги приемали в домовете си и са им осигурявали провизии за времето на пътуване.
2. Гностиците са се стремели да практикуват същото и това писмо има за цел да призове вярващите към разпознаване на едните и на другите учители.

III. Тема и послание

А. Йоан пише за важността християните да се обичат един друг.

III послание на апостол Йоан

"Наслаждавай се на общението с братята"

I. Автор и време на написване

А. Написано от автора на I и II Йоан.

II. Предистория

А. III Йоан е най-кратката книга в Библията, то е много лично и живо.

1. Дава се контраст между двама мъже, които са реагирали по два противоположни начина спрямо учителите, изпратени от апостола.
2. Верният Гайи ги посрещнал с гостоприемство и щедрост, както бил поръчал Йоан.
3. Диотрес бил арогантен и противопоставящ се на пратениците на Йоан.

Б. Учителите, изпратени от Йоан били отхвърлени от една църква в Азия, неин водач бил Диотреф.

III. Разделение

1. Поздравления	1,2
2. Похвала на Гайи	3-8
3. Обвинение на Диотреф	9,10
4. Наставление на Гайи	11
5. Примерът на Димитрий	12
6. Заключение	13,14

Послание на Юда

"Бори се за вярата"

I. Автор и време на написване

А. Юда

1. Най-вероятно това е Юда – братът на Исус.

Б. Написано приблизително през 65 г. сл. Хр.

II. Предистория

А. Първоначално това е било писмо, написано до една или няколко от църквите в Римската Империя.

1. Опасностите не са били в следствие на гонение, а на появата на еретици и отклоняващи от вярата.

III. Тема и послание

А. Юда е искал да пише за спасението, но е чувствал, че трябва да ги предупреди за появата на неморални хора между вярващите, които са извършавали благодатта на Бога.

1. Тези лъжеучители са се опитвали да убедят вярващите, че спасението по благодат дава право да грешиш, защото греховете ти няма да бъдат задържани.

IV. Разделение

1. Въведение	1,2
2. Причина за написване	3,4
3. Предупреждение срещу лъжливи учители	5-16
4. Наставление на вярващите	17-23
5. Заключение	24,25

Книгата Откровение

"Откровението за идващия Христос"

I. Автор и време на написване

А. Възлюбеният Йоан

1. Четири пъти назовава себе си.

Б. Написана около 95 г. сл. Хр.

II. Предистория

А. Йоан е пренесен на небето, където му се дава видение за Божественото могъщество.

1. В това видение Отец (Който седи на трона) и Сина (Лъвът/Агнето) са хвалени 24 часа на ден за това, което Са и което са направили (творението и изкуплението) от старците, от четирите живи създания и от ангелите.

Б. Тази книга е написана като апокалиптична книга от пророк и се нарича пророческа книга (подобно на Данаил и Захария).

1. Това е единствената книга, която съдържа обещание за благословение на читателите ѝ.
2. Съдържа и проклетие към тези, които прибавят или отнемат от съдържанието ѝ.

В. Римските писатели са започнали да се покланят на Императора.

1. Християните – тези, които са се покланяли на Христос, а не на Императора са били гонени.
2. Някои хора от църквата са правили компромис и е било нужно да бъдат поправени, преди тяхното влияние да се разпространи между другите вярващи.

III. Тема и послание

А. Йоан пише, за да насърчи верните хора, които са отказали да се покланят на Императора.

Б. Информира читателите, че последният сблъсък между Бог и Сатана е неизбежен.

1. Сатана ще гони вярващите още повече, но те трябва да устоят дори до смърт.
2. Вярващите за запечатани и никакво духовно действие не може да им навреди, те скоро ще бъдат избавени, когато се върне Христос - нечестивите ще бъдат унищожени, а Божиите хора ще влязат във вечността на слава и блаженство.

В. Богат теологически портрет на Божият трон (1:4-8), последван от изключително визуално проявление на Бога (1:9-20).

1. Христос – Този, Който ще покори всичко под нозете Си е централната фигура в тази книга.

Г. "Нещата, които си видял" 1 глава.

Д. "Нещата, които са" 2-3 глава.

1. Посланието към седемте църкви е свързано с видението на Йоан на Христос.

Всяко послание съдържа заповед, похвала и/или обвинение, поправление и предизвикателство.

Е. "Нещата, които ще станат след това" (глави 4-22)

1. Три цикъла от по седем съдби в глави 6-16, следват седем печата, седем тръби и седем язви.

IV. Разделение

1. Исус между седемте църкви	1:1-20
2. Писма до седемте църкви	2:1-3:22
3. Тронът, Свитъкът и Агнето	4:1-5:14
4. Седемте печата	6:1-8:1
5. Седемте тръби	8:2-11:19
6. Различни образи и събития	12:1-14:20
7. Седемте язви	15:1-16:21
8. Вавилон – голямата блудница	17:1-19:5
9. Сватбата на Агнето	19:6-10
10. Връщането на Христос	19:11-21
11. Хилядолетието	20:1-6
12. Падането на Сатана	20:7-10
13. Великият бял трон на съда	20:11-15
14. Ново небе, нова земя, нов Ерусалим	21:1-22:5
15. Заключение	22:6-21